

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

14 січня 2020 року

Веде засідання перший заступник голови комітету НІМЧЕНКО В.І.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас перерив закінчується, наскільки я зрозумів, да? Ми переходимо до розгляду. Який у нас предмет розгляду? Наскільки я знаю, ми вчора залишили.... перерву об'явити до сьогоднішнього дня до 14:00 і продовжувати розгляд законопроекту, заведеного Президентом, після відкриття попереднього. 27 грудня цей законопроект, перший, був відкритий, наскільки я розумію, і 27-го і 28-го зайшов інший законопроект за підписом Президента.

Тому те, що ми вчора тут пробували називати, що це ми ведемо про зміни до того, я думаю, що це не є реально. І тому ми продовжуємо розглядати питання стосовно законопроекту. Давайте виходити з дня його входу до Верховної Ради. Чи як? Давайте ми визначимося. Чому, тому що на сьогоднішній день у нас немає по прайс-листу, хто, де, і хто зайшов з новими змінами, чи з законопроектом, чи з цим і іншим подібним. Я хотів би, щоб дали в розпорядження. Те, що мені дали, це одне, я все бачив. А все інше, де законопроект...?

Ні, я хотів би отримати те, що зайшло у Верховну Раду, конкретно за підписом Президента. І я хотів би, щоб сьогодні... Тихо-тихо! Щоб сюди подали супровідний лист Президента, щоб подали законопроект, який зайшов до Верховної Ради через секретаріат. І я думаю, що є намір все-таки обговорити питання, і заслухати, і побачити, чи є підпис Президента, чи це його особиста ініціатива як суб'єкта подання, і всі супроводжуючі документи щоб були в розпорядженні комітету. Отака є пропозиція ...

У мене така книжечка є. Книжечка, дуже влучно назвали, таку книжечку ми читаємо, це вже третій том я так розумію, да? *(Загальна*

дискусія)

Я маю на увазі, що законопроекти третій і, звичайно...

_____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що-Що? Шановні колеги, іде питання про те, що, допустим, ви на сайті все це бачили?

_____ . Там на сайті все є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На сайті супроводжуючий лист є, да? Ми хочемо побачити, коли він зайшов. Ви знаєте, що терміни... Я закінчу, да? Що ми повинні з'ясувати, шановні колеги? Ви знаєте, що терміни тут вираховуються подобою. У нас ще є питання, яке немаловажне питання: щодо внесення альтернативи. Хочемо ми того чи не хочемо, але процедура таке право передбачає – 14 діб, значить, кожному дамо, значить, цифри, коли, де, який зайшов законопроект.

Тому, на мій погляд, я думаю, що нам сейчас принесуть і ми будемо бачити.

Якщо з цього приводу, давайте обмінємося...

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Василь Іванович, дозвольте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Я просто дам відповіді на ті запитання, які ви щойно поставили. Дійсно, ви правильно сказали, 13 грудня 2019 року Президентом України було внесено на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації. Цей законопроект був зареєстрований в Апараті Верховної

Ради України за реєстраційним номером 2598. І після того, як ми на вашому комітеті його обговорили, виникли тут, в тому числі за участю представників органів місцевого самоврядування, певні запитання.

В результаті доопрацювання Президент дав доручення доопрацювати цей законопроект, і в результаті доопрацювання того законопроекту, який був зареєстрований 13 січня, 27 січня було внесено на розгляд Верховної Ради України лист про відкликання попереднього... 27 грудня було внесено лист про відкликання того законопроекту, а 28 грудня було внесено на заміну новий законопроект, який в даному випадку є на сайті Верховної Ради України.

Що стосується вчорашньої нашої з вами дискусії, дійсно, завдяки вашому комітету, я дуже вдячний, зокрема пану Князевичу, що він знайшов технічну помилку. Ми дуже вдячні. Це дійсно технічна помилка, яка підтверджується тим, що в двох документах, які є невід'ємними для законодавчої процедури, а саме в тексті проекту закону і в тексті порівняльної таблиці, були трошки дещо інші моменти. Тобто було, по-перше, не вилучено один абзац з двох речень простих, який був внесений попередньо в законопроекті, який був зареєстрований 13 грудня. І було також не вилучено ще одну фразу, на яку звернув увагу також пан Князевич, щодо правового статусу.

Текст законопроекту, який містився в порівняльній таблиці, він є повністю таким, який відповідає волі суб'єкта законодавчої ініціативи. Про відповідність цієї волі у вас є в цій книжечці, як ви правильно сказали, текст листа супровідного Президента України, який датовано вчорашнім днем, де сказано, що внесено законопроект з урахуванням виправлення технічних помилок. Технічні помилки були виправлені з тексту закону.

На сьогоднішній день на сайті Верховної Ради України висять текст закону і текст порівняльної таблиці повністю ідентичні. І ідентичність підтверджується підписом Президента, який є на першій сторінці цієї книжечки.

Тому в даному випадку ми з вами маємо всі підстави для того, щоб Комітет Верховної Ради з питань правової політики продовжив розгляд законопроекту. Зняті ті технічні неточності, які були допущені. І у нас немає жодних перешкод для того, щоб ми розглянули... вірніше, для того, щоб ваш комітет, я перепрошую, розглянув цей законопроект і дав висновок про можливість внесення цього законопроекту до порядку денного Верховної Ради і до направлення до Конституційного Суду України.

Хочу звернути увагу, що в даному випадку мова йде про те, що це саме усунення технічних помилок.

Що стосується вашого зауваження про альтернативні законопроекти, ви абсолютно праві. Але термін подання альтернативних законопроектів до цього законопроекту по-новому почав відраховуватися 28 грудня 2019 року. Станом на вчорашній день, на 13 січня, сплили всі передбачені Законом України "Про Регламент Верховної Ради України" строки для подачі альтернативних законопроектів. Жодних альтернативних законопроектів до Верховної Ради України не надійшло. Тому жодних проблем з розглядом цього законопроекту на даний момент не існує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я лише хочу вас запитати. Якщо ви візьмете, з порталу відзняте Верховної Ради, то ви знайдете, що 27 грудня проект, про який ви кажете, що на зміну його було, він був відкликаний.

Якщо ви подивитесь по Конституції, то там є таке поняття, наскільки я пам'ятаю, в статті 58, про те, що якщо не було, законопроект не розглядався і не дійшов до першого читання, він є таким, що... як за аналогом відкликаного. Подивіться.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Ні, Василь Іванович, ви в даному випадку трошки неправі. Конституція передбачає, що якщо законопроект про внесення змін до Конституції України розглядався і не був прийнятий, то він

не може повторно розглядатися раніше ніж через рік. Цей законопроект не розглядався Верховною Радою України. Він перебував лише на розгляді комітету Верховної Ради України, що є дві великі різниці з точки зору конституційно-правового регулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви мене не дослухали. Йдеться питання про розгляд законопроекту. Те, що вказано, я знаю, про що йдеться в Конституції, що якщо не розглянули зміни протягом року. А там за аналогічною ситуацією, я застосував слово "аналогія", де він не розглядався. От і все.

Я просив би не перебивати. Я хочу вам нагадати, так як було з законопроектом Петра Порошенка, который ви внесли... Петра Олексійовича, Петра Олексійовича. А я що сказав? Петра Олексійовича, який був внесений, і там постало питання на предмет того, що він вообщє-то не має права на існування, оскільки він уже з точки зору права, він уже мертвий, але ми його реанімували, розглянули і прийняли рішення, і маємо те, що маємо. От те, щоб на сьогоднішній день це не повторювалось, ну, зовсім аналогічна ситуація. Тим більше, настільки схожий законопроект на законопроект Порошенка стосовно децентралізації. Я навіть чув, не буду називати по фамилии, ідентично, застосовувалось на виступі в Верховній Раді, що це ідентичний законопроект у Порошенка. Я не буду називати фамилию, хто про це сказав. І тому і викликане таке, подивіться, ми вчора...

Кажете, що вдень Президент подав. Та ми сиділи вчора до 8 часов, ніхто не знав, що він подав, і нічого цього не було в Апараті. Коли воно появилось? Я хочу запросити по часово, коли воно появилось. Коди появилось на сайті сьогодні і я хотів би, якщо можна, пане Ігорю, коли по часово зайшли документи? Тому що є питання насчет того, чи не ведемо ми мову кругом того питання, що можливі якісь диспозитивні признаки щось з такого, яке дурно пахне, коли йдеться про Конституцію і внесення змін до Конституції. Отут і все, от про що, щоб ніхто там не думав, що хтось в опозиції там і хто щось хоче. Ми хочемо чіткої, регламентованої,

процедурально видержаної, процесуально дотриманої процедури. Тому що Конституція передбачає визнання неконституційності лише за порушення процедур. А ми бачимо, що третій раз появляється законопроект про зміну в Конституції на протязі місяця. Ви взагалі знайдете такий....?

Будь ласка. *(Шум у залі)*

Він просто тоді ще підняв. Будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Дякую.

Щодо того, що ви говорите, що цей законопроект вже розглядався Верховною Радою і не був прийнятий. Для того, щоб визначити, що законопроект був прийнятий, його потрібно принаймні поставити на голосування в залі пленарних засідань. Цього, очевидно, зроблено не було, тому норма Конституції ця застосовуватися не може ні за яких абсолютно обставин, це по-перше.

По-друге, у мене є пропозиція. Шановні колеги, вам роздано висновок Комітету Верховної Ради з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади), (реєстраційний номер 2598) від 27 грудня 2019 року. В цьому висновку пропонується рекомендувати Верховній Раді поданий Президентом як невідкладний проект про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання та направити до Конституційного Суду для одержання висновку щодо його відповідності вимогам статей 157, 158 Конституції. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради визначити заступника голови комітету Совгірю Ольгу Володимирівну.

Я прошу поставити це питання на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить я повинен... Є ваше клопотання, ми маємо його на увазі як первинний...

Будь ласка.

_____. Ну, я підтримую в даному випадку питання, те, що озвучила... Пропозицію, да, перепрошую, пропозицію пані Совгирі. Я думаю, що, дійсно, потрібно поставити на голосування це питання. В нас на сьогоднішній...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що?

_____. Поставити питання щодо затвердження висновку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги...

_____. Щодо затвердження висновку, який був озвучений тільки що пані Совгирею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чув, що було озвучено.

_____. Я попрошу не перебивати, Василь Іванович, при всій повазі, але я ж такий же депутат, як і ви, і маю право голосу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так точно. Ще більше.

_____. Я не знаю, чим ми міряємося, якщо тим, що я подумав, можливо.

Дивіться, в нас є на сьогоднішній день перерва, яку ми завершили, і ми продовжили розгляд законопроекту. Відповідно представник Президента України завершив свій виступ, він доклав всі обставини, пов'язані з цим законопроектом. Суть законопроекту нам відома.

Крім того, голова підкомітету, який готував відповідний висновок,

також доповіла відповідний висновок і свою пропозицію щодо прийняття даного висновку.

Тому я пропоную, колеги, якщо є думки щодо цього висновку, позитивні і негативні, озвучити, як ми завжди працюємо в порядку опрацювання нашого комітету. Після цього поставити ці питання, якщо будуть інші пропозиції, також разом з пропозицією спочатку пані Совгирі щодо затвердження даного висновку, потім, якщо будуть інші пропозиції, поставити їх на голосування. Так ми і скоротимо час, і отримаємо результат відповідно до законодавства.

Дуже дякую. І прошу враховувати весь час. Всі тут зайняті особи, тому рухатися більш швидше, менше часу приділяти питанням, які не пов'язані з засіданням комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Макаров.

МАКАРОВ О.А. Колеги, давайте тут будемо дуже філігранні, вишукані і точні в своїх формулюваннях. Я на сайті відкрив справу нашого законопроекту, і ми бачимо тут проект від 13 грудня 2019 року. Це в п'ятницю 13-го ввечері, хто ще не чув, я нагадаю, був поданий законопроект. Подання від 13.12, де Президент пише: "Відповідно до статей 93, 154 Конституції України вношу на розгляд Верховної Ради проект Закону України про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації). Представлятиме позицію буде Веніславський". І визначає цей законопроект як невідкладний.

Потім я бачу знов-таки на сайті в справі цього законопроекту пояснювальну записку, зрозуміло, порівняльну таблицю від від 13.12 і висновок комітету від 18.12.2019 року, в якому ми після бурхливого обговорення, після того, як вислухали представників громадських організацій, мерів міст, представників Асоціації міст, ми роздільним

голосування, тобто ми не були одноголосні в цьому питанні, ми підтримали, комітет підтримав законопроект Президента. Це було 18.12.2019 року, і була у нас мотивувальна частина, в якій написано, що, коли було подано, коли доручення Голови Верховної Ради, який у нас протокол. І далі мова йде про те, що відповідно до статті 145 Регламенту затверджуємо наступні висновки, і далі по тексту. Висновки ви знаєте, які мають бути.

Далі ми бачимо, що 27.12 ми маємо подання Президента, в якому він пише: "Відповідно до статей 93, 154 вношу на розгляд Верховної Ради проект Закону України про внесення змін до Конституції України (щодо централізації влади) та визначаю цей законопроект як невідкладний для позачергового розгляду Верховної Ради. Тобто текст ідентичний, знову таки Федір Володимирович Веніславський буде представляти Президента у Верховній Раді.

У попередньому Регламенті, у попередніх редакціях було таке формулювання, як на заміну. Тобто один текст відкликається, інший текст подається на заміну, доопрацьований, і його під тим же самим номером розглядали. Ну, це було викликано тим, що поспішали депутати подати першим, зареєструвати себе як автором, щоб потім не подавати альтернативні, а бути основним автором законопроектів.

Писали там, ну, не дуже якісні проекти, прямо давайте визнаємо, а потім вже на заміну протягом там якогось терміну, ніде не описаного. Там були загальні тільки формулювання, подавали, фактично міняли цей текст.

Зараз у Регламенті такої процедури я не бачу, можливо, щось воно змінилось в якихось статтях, але допоможіть мені, будь ласка, і наші спеціалісти секретаріату, можливо, спеціалісти з конституційного права, тягнуть руку, знають це питання, можливо, Руслан Олексійович скаже, або... Ну, тобто будь-який Руслан може нам сказати. Вибачте за жарт.

Тобто нам, оскільки, колеги, зараз мова йде про внесення змін до Конституції і такі не прохідні, а з питань децентралізації, то ми всі

отримаємо, крім критики суті, ми отримаємо ще і критику форми і процедури. Тому давайте, щоб ми чітко всі мали або одну точку зору, або вже могли б поспілкуватися з цього приводу і зараз висловити аргументи один одного, і можливо, хтось когось переконає. Або я погоджусь і отримаю відповідь на всі свої запитання. Або, можливо, мені вдасться переконати тих, хто думає інакше, в своїй точці зору. І ми будемо вирішувати, що ми далі робимо в такій ситуації.

Тобто ми маємо два законопроекти абсолютно ідентичні, під одним і тим самим номером. З одного законопроекту ми вже маємо висновок комітету профільного.

Далі. Після того, як подано було знову-таки в п'ятницю ввечері 27 грудня, в останній робочий день, законопроект з ідентичною назвою, з ідентичним листом супровідним, комітет знову зібрався і знову розглядав цей вже доопрацьований законопроект, ну, виданий, як кажуть в побуті, на заміну поданий, і це не врегульовано нічим.

В процесі вивчення цього законопроекту ми з'ясували, що текст законопроекту і текст порівняльної таблиці не співпадають. І ми розуміємо, що... Ну, наприклад, якщо брати точку зору людей, які працюють давно у Верховній Раді, то точка зору така, що законопроект, підписаний Президентом, це і є законопроект. А порівняльна записка – це ілюстративний допоміжний матеріал, який підписується іншою особою, не Президентом, не суб'єктом подання.

Можна з цією точкою зору сперечатися. Але в будь-якому випадку ці два документи мають бути ідентичними. В нашому випадку вони відрізняються. При тому, що зі слів Представника Президента, от те, що підписано не Президентом, і те, що є в порівняльній таблиці, воно є правильним в одному випадку. А в іншому випадку, там, де друга невідповідність, правильно те, що є в законопроекті.

_____ . Я такого не казав.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Я сьогодні сказав, що повністю ідентичним є вчорашній текст порівняльної таблиці, а в текст законопроекту було внесено дві, виправлено дві технічні помилки, на які звернув увагу шановний пан Князевич.

МАКАРОВ О.А. Руслан Петрович вам проілюструє там трошки іншу ситуацію. Я продовжу, з вашого....

_____. *(Не чути)*

МАКАРОВ О.А. Добре. Будь-який, да. Тобто ми зараз порівняємо і подивимось.

Після того, як ми з'ясували, що виявили таку помилку - знову-таки це питання змін до Конституції, це питання децентралізації, - протягом дня у нас з'явився лист Президента, де написано, я цитую: "Надсилаю текст проекту Закону про внесення змін до Конституції (щодо децентралізації влади) (номер 2598), в якому виправили технічну неузгодженість із порівняльної таблиці до зазначеного законопроекту, який внесений 27 грудня". Тобто не основний документ текст закону, основний, а у нас, виявляється, порівняльна таблиця - основний документ, який не підписаний Президентом, а Президент тепер коригує свій законопроект під порівняльну таблицю, яку він не підписував. І, я так розумію, це третє подання.

Щодо другого подання ми дійшли консенсусу, що треба витримувати якийсь час для подання альтернативних законопроектів, надання можливості висловитись не головним комітетам. Зараз між другим і третім поданням я особливої різниці не бачу. Це третій законопроект, третій законопроект, під тим же самим номером, який поданий Президентом, до якого треба застосовувати той самий порядок, що і до другого законопроекту, ту саму процедуру. Треба розіслати його всім комітетам: головному, не головному, з

питань бюджету, з питань антикорупційної політики, міжнародних і місцевого самоврядування. Вони мають вивчити його, висловитись, бо вони, може, вже якийсь і підтримали, але ж вони підтримали отой, їм сподобався той, не виправлений, Президента, тепер, може, він вже не сподобається. Може, вони вже не підтримують, матимуть застереження якісь.

Тому на сьогоднішній день ми можемо ще довго дискутувати, але для того, щоб процедуру цю витримати, для того, щоб Конституційний Суд просто не повернув нам цей законопроект без розгляду його по суті, а тільки ознайомившись з процедурою, а ця історія буде всім відома, ми ж це не можемо приховати.

Крім того, оцей лист, будь ласка, я дуже прошу там Голову і заступника Верховної Ради, ви ж опублікуйте на сайті, його ж нема на сайті, оце, що третє подання, надсилає текст з виправленою технічною помилкою, його ж немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кажуть, що вже є.

МАКАРОВ О.А. Бо інакше... Ні, є. Розумієте, тут інша історія. У нас є два тексти, а потім другий хтось витер і поставив третій, тобто другий пропав.

Я, ну, знаю, що різні історії бували у Верховній Раді, але завжди через 5 років щось починають вивчати, що робили 5 років назад. От з цього почнуть, бо це серйозне питання - це Конституція. Це на сайті просто взяли і виправили текст. Може бути виправлення, але треба написати: був такий текст, Президент подав лист і ми виправили на такий текст. Це буде правильно, абсолютно прозоро. Зараз, ну, тут є елементи якоїсь підміни. І наскільки воно взагалі законно і наскільки воно в адміністративно-правовому, цивільно-правовому руслі може розглядатися, це велике питання, щоб не дійшло до якихось інших розглядів.

Я абсолютно щиро зараз раджу зараз цим не бавитися, опублікувати

оцей третій законопроект, написати оцей лист Президенту, і ми його швидко розглянемо, вже ми нікуди не встигаємо, в цю сесію ми вже не встигаємо, давайте вже погодимося, вже ніяк не встигаємо. Давайте зараз не гнати і зараз не привертати увагу ту, яку можемо привертати. Бо якщо це вийде в зал, оце все ми будемо в залі обговорювати. Ви розумієте? Це ми ж не будемо мовчати, ми будемо задавати питання.

Тому моя пропозиція абсолютно конструктивна:зараз не нариватися на якийсь скандал, який нікому не потрібний, мені він точно не потрібний. Я вважаю, що тут є і елементи позитивні, і елементи негативні, їх треба обговорювати і всім депутатам визначатися відповідно до своїх переконань.

Тому я пропоную зараз це питання не обговорювати, закрити засідання, зрозуміти, що в нас є третій законопроект, попросити заступника Голови Верховної Ради внести відповідну інформацію на сайт Верховної Ради, яка зараз чи прихована, чи, може, так, поспіхом зроблена, третій законопроект замінили другим без будь-яких... Скріншоти ж залишаються, ви ж розумієте, і кешовані сторінки, вони ж є в Інтернеті. І потім ми будемо давати відповідь, хто дав команду, я підходив сьогодні, ви бачили, до Голови Верховної Ради, запитував: хто дав команду? Це ж потім будуть прізвища шукати. І де той виконавець, який натиснув кнопку, який сказав: оце поміняти на оце? На якій підставі? Яка його посадова інструкція дозволяє підмінити... Запитай, там сидять у другому ряду люди: хтось із них взяв би на себе відповідальність?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, запросимо з Апарату і нехай розкажуть.

МАКАРОВ О.А. Тому я ще раз закликаю зараз просто не роздмухувати ситуацію, яка роздмухана і без нас іншими людьми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки я зрозумів все-таки з супровідного листа, два залишилося на сайті, так я розумію, да?

МАКАРОВ О.А. Оцього немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А хто ж сказав? Йи ж сказали, що все є... Ви сказали, що все є, і показали мені книжечку.

МАКАРОВ О.А. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І показали мені книжечку. Я вам читаю книжечку. А на сайті його немає.

Шановні колеги, знаєте, коли йде питання стосовно Конституції, ведь форма конституційної зміни влади - це не лише з ружьем бігати по Хрещатику. Розумієте, про що йде мова? Іде мова про допуск, і покладено нам на розгляд дані, які мають всі признаки, так навскидку, хто мисливець, розуміє, що тут пахне щось не тим.

Я хотів би почути. Дійсно, давайте послухаємо вас, пане Руслане.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую.

Вельмишановні члени комітету! Насамперед я щиро вдячний, що ви продовжуєте активну роботу над цими змінами. Ми не будемо стосуватися їх змісту, тому що задача цього етапу не визначатися по змісту, а просто дати можливість Конституційному Суду висловитися щодо дотримання 157-ї, 158-ї Конституції, і це про це буде визначатися зал. Це перше, що я хотів би сказати, що ми зараз не говоримо по змісту.

Що стосується процедури. *Errare humanum est* – колись говорили латиняни, "людині властиво помилятися". І зрозуміло, що будь-які помилки існують в роботі нашій щоденно. Але, на превеликий жаль, Регламент Верховної Ради України, на відміну від деяких інших регламентів, не передбачає по процедурі внесення змін, описок і так далі, і тому подібне.

Тому, користуючись загальними принципами, які існують сьогодні,

притаманні в праві, є так звана аналогія права, і тому за цю аналогію взялися, виправлення цієї помилки, яка жодним чином не впливає на змістовну складову даного документу. Тому що невідповідність у таблиці і в законі було усунуто шляхом подання суб'єктом законодавчої ініціативи своєї позиції щодо того, як він в кінцевому випадку, ще раз, завдячуючи членам комітету, бачить правильність своїх документів. Говорити, що якийсь документ є основним, якийсь похідним, – це все разом є комплект законопроекту. І тому, коли була виявлена невідповідність комплектів законопроекту, суб'єкт законодавчої ініціативи – Президент України оперативно відреагував і передав.

Щодо вивішування цього листа на сайті я уточню сьогодні, але він увійшов вчора, він вчора був доведений до відома Верховної Ради, сьогодні він знаходиться у вас, у вас є можливість ознайомитись, заявити про його наявність, а я уточню, тому що, я наскільки знаю, такі листи відповідно знову ж таки до нашого Регламенту Верховної Ради України, я не впевнений, що вони розміщуються на сайті Верховної Ради України. Ще раз кажу, тому що там є... А? Я уточню, можливо, я не знаю, але ми... Ні, дивіться, ще раз це уточнення, друзі.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. *(Не чути)*

СТЕФАНЧУК Р.О. Друзі, тому позиція Президента - він залишається при цьому законопроекті, з проханням внести ті уточнення граматичного характеру, які він подав.

І тому прошу комітет розглянути це питання. Ще раз підкреслюю, ми розглядаємо це питання не по суті, а просто на отримання дозволу Конституційного Суду рухатись далі змістовно по цій процедурі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, в чому ви вбачаєте

неуточненість? Коли поміняли зміст статті... і смисловою навантажкою, ви називаєте граматична помилка?

СТЕФАНЧУК Р.О. Ні. Я говорю, що була неузгодженість між таблицею і проектом закону, вона була виявлена в комітеті, і тому суб'єкт законодавчої ініціативи чітко виявив, яку волю в кінцевому випадку він мав на увазі. І він це довів у строки, які передбачені законом, тобто до моменту ще наявності, можливості внести альтернативних законопроектів, всього... Вчора ця інформація була вже у Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чітко в аналогічній ситуації між 13 грудня і 27 грудня законопроект виходив з того, що вносились зміни, вони тоді не називались, як тут названо - технічна неузгодженість, а ви нам сказали, що і граматична помилка. Вони називались так: на заміну, внесені зміни на заміну. І нема питань, ми розглядаємо. І сьогодні кажуть: внесіть на заміну, внесіть новий законопроект, дайте, роздайте, ознайомте, як це передбачає Регламент, і внесіть його на комітет. І які питання тут? А ви ж пишете що? Хто це готував, не знаю, але в мене є всі підстави, тому що ми вчора до 20:00 ніхто цього не знав. Аби воно було на сайті Верховної Ради, то ми б про це знали. І давайте ми не закривати на це очі. Ми знаємо, про що іде мова. Хочете, я вам скажу відкритим текстом, що тут пахне махінацією, що тут пахне фальсифікацією. Ви розумієте, про що йде мова? Йде питання про внесення змін до Конституції, де чітко сказано зовсім... пропонується врегулювати на конституційному рівні зовсім інші правовідносини між іншими суб'єктами. І це ви вважаєте порушенням характеру... помилки, граматичні помилки. Ну, це, ви ж розумієте, ну, це стане, те, що сказав колега, в чому він не правий, в тому, що це буде предметом розгляду, це буде зверненням до правоохоронних органів. Це право народних депутатів і любого громадянина. Чому ми не можемо зробити? Що за цим стоїть? Щоб

сьогодні розглядати цю справу чи завтра? Скажіть, будь ласка, це є система турборежиму?

То я хочу вам сказати, тут якраз користуючись нагодою, що є керівництво нашого законодавчого органу, на сьогодні введено дві постанови про скасування законів, які приймалися в грудні і в жовтні. Так же, так? Які прийняті, і прийняті в неконституційний засіб, як це сказано чітко в запропонованих проектах, які надані до порядку денного. Два.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, є. Да. Що нема? Стосовно податкової системи і стосовно заробітної плати. Ну, є ж вони...

СТЕФАНЧУК Р.О. Василь Іванович, ну, це абсолютно інші речі. Це право народного депутата звернутися з постановою, а ще більше скажу, це питання, коли просто використовується механізм блокування введення в дію тих же самих законів – затяжка. Ну, про що ви говорите? Це абсолютно інша ситуація. Сьогодні ми маємо справу з Конституцією України, яка, ще раз говорю, на думку суб'єкта подання – Президента України, внесена вірно, були внесені питання щодо узгодженості тих невеличких неузгодженостей, які були між двома складовими законопроекту, і сьогодні вносяться на комітет з проханням прийняти відповідне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, от дивіться, я не знаю, і це безпрецедентна форма організації роботи комітету і парламенту. Скажіть мені, будь ласка, відкривайте оцей документ, який перед вами лежить: до 2598. Що таке "до 2598", хтось може це зрозуміти? Є реєстраційний номер, а

що таке "до 2598"? Може, хтось мені покаже діловодство, яке ведеться в сільській раді, я не кажу про Верховну Раду.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Під цим номером зареєстрували...

СОБОЛЄВ С.В. Та почекайте, як це під цим номером зареєстрували? А що таке до 20... там... Якщо ви вносите законопроект... А це новий текст законопроекту, чи хтось в цьому сумнівається? Підніміть руку, хто сумнівається в тому, що це новий текст законопроекту? Повна різниця... Один, слава Богу. Тільки я вам називаю... Добре, два. Я вам називаю текст, який є тут, і текст, який внесений. Чому зникла стаття, яка з'явилася тут? Ви вважаєте, що це однаковий текст законопроекту? В одному тексті є зазначено термін повноважень - 1 рік, в іншому тексті немає таких повноважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Понятно.

СОБОЛЄВ С.В. Це новий текст? Без сумніву, це новий текст. Тоді, що таке форма "до 2598"? Я цього не розумію.

Друге. Покажіть мені в Регламенті, де завгодно, в Конституції, що таке виправлення технічної неузгодженості із порівняльною таблицею. Тобто Президент визнає, що пан Богдан, який підписав порівняльну таблицю, є автором законодавчої ініціативи, чи я не розумію, про що йде мова? У нас автор законодавчої ініціативи - Президент чи пан Богдан. Пан Богдан підписав порівняльну таблицю, Президент приводить свій проект закону у відповідність до порівняльної таблиці. Да ви що? Я знову кажу, йдіть вчитися у сільську раду, як вести діловодство. Навіщо для цього Верховна Рада?

Третє питання. Скажіть, будь ласка, якщо це, ви кажете, не новий документ, на якій підставі ми тоді по-новому, його розглядаємо? На якій підставі вчора перервали засідання комітету, витративши стільки часу на

нього, і ми зараз по-новому почали розглядати?

Тобто я логіки взагалі не бачу розгляду оцієї "писульки", я по іншому це назвати не можу, і не хочу нікого ображати. Але принаймні виконайте елементарні норми діловодства, внесіть, про що каже мій колега, новий законопроект, який буде відповідати повноваженням Президента щодо його законодавчої ініціативи, на відміну від 150 народних депутатів, по внесенню змін до Конституції, збирайте після цього засідання комітету. Тільки належним чином оформіть це, принаймні на сайті Верховної Ради України, і роздайте хоча б для членів комітету тираж. Після цього ми збираємо комітет і починаємо його розгляд. Це можна було зробити сьогодні о восьмій ранку, ми б отримали належним чином все.

Що зараз робити? Ми продовжили засідання Верховної Ради, ми не можемо зібратися на шосту годину. Ну, давайте збиратися після завершення засідання, якщо це комусь кортить, але внесіть належним чином оформлені документи.

Я вважаю, що у нас немає зараз предмету розгляду взагалі, бо немає документу, який ми можемо розглядати у відповідності до діловодства елементарного, я вже не кажу, у відповідності до розділу Регламенту, який регламентує порядок внесення змін до Конституції. Я вже не кажу, до розділу Конституції, яка регламентує порядок внесення змін до Конституції.

Тому я вважаю, як і вчора, коли з'явився цей документ і виявились ці розбіжності, що треба належним чином виконати свої повноваження, внести відповідний документ, після цього зібрати комітет. Перед цим тільки ознайомте нас з цими всіма документами. Проводимо засідання комітету, виносимо відповідне рішення, хто за що буде голосувати, хто хоче ще раз голосувати за те саме рішення в новому, виправленому варіанті, хтось проголосує проти, і після цього вносьте це в зал. Це моя позиція, і я просто не бачу, як її можна обійти, не внівши новий законопроект, який буде регулювати це питання. Це перша частина.

Друга частина. Те, що вчора відбулося з другим читанням змін до відповідних процесуальних кодексів, де вставляється норма на законодавчу пропозицію депутата виправити по тексту назву органу, а це вставляється як пункт 9, не виправляючи по тексту назву, а це пропозиція поставити пункт 9 до цих виправлень, я ще раз, додому прийшов, підняв цей документ, я взагалі не розумію, що відбувається, я такої законодавчої техніки не пам'ятаю в першому скликанні, де було дев'ять юристів на 450 народних депутатів, не було такого.

Тому я прошу належним чином, і я інформую заступника Голови Верховної Ради, Першого заступника, що, на жаль, належним чином не організована робота по підготовці документів до засідання комітету. У нас вчора таких два випадки, кричущих випадки. Перший – це по змінах до Конституції, другий – це по внесенню таблиці по внесенню змін до процесуальних кодексів. Мені здається, в таких умовах далі витратити час дорогоцінний неможливо. Якби це належним чином було підготовлено, всі рішення були б ухвалені вчора і ніяких би питань взагалі не було.

Тому це питання організації безпосередньо підготовки таблиць до розгляду на комітеті. Ми маємо таку проблему по аграрному комітету, де парламент пішов на безпрецедентний крок - це підписання меморандуму. Навіщо нам якісь меморандуми, які змушені були підписувати всі голови фракцій у присутності керівництва парламенту, щоб виконувати Закон про Регламент? Тепер ми йдемо, я вважаю, це безпрецедентний другий факт, який ще є і в ключовому - правовому комітеті.

Тому у мене велике прохання до всіх: давайте не позорити ім'я комітету. Відкликаємо, належним чином вносимо, цю рекомендацію може довести і Перший заступник, і представник Президента в парламенті. Після цього ми збираємось, сьогодні збирайте нас після засідання парламенту, збирайте. Ні - завтра зранку збирайте, на 8 ранку, розглядаємо і рухаємось далі. Бо інакше це, мало того, що це кримінальна відповідальність за підміну документів, це відповідальність в тому числі і політична за те, що

відбувається.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

_____. Колеги, ще раз звертаю увагу. Ми зараз розглядаємо пропозиції щодо голосування. Було вже декілька пропозицій, пропозиція пані Совгирі і пропозиція пана Соболева, я так розумію? Василь Іванович, у вас співпадає пропозиція з паном Соболевим, правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я скажу.

_____. Співпадає. Тому я пропоную проголосувати і вирішити, або підтримати ту чи іншу пропозицію, і рухатися далі. Тому що, якщо думки є по суті - будь ласка; якщо не по суті або по іншим законопроектам, то пропоную, в нас є ще "Різне", і можемо ще до нього повернутися. Ми насамперед перерву зробили з усіх питань. Але в цьому питанні обговорювати інші питання, я думаю, це неправильно. Ми вчора про це говорили. Якщо ми інші питання будемо обговорювати в іншому питанні, це буде порушенням.

Тому, будь ласка, я пропоную вже перейти до голосування за пропозиції, які були висловлені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

Шановні колеги, я в порядку інформації хочу сказати, що з'явилося у Верховній Раді, тут нам розказували, що воно вдень вже було, з'явилося в

18:45, в 18 годин 45 хвилин, по сплину взагалі робочого дня з'явився цей законопроект, який сьогодні нам пропонують. І вести мову про те, що ви тут виступали, шановний пане Представник Президента, що вчора днем це було рішення, Президент про це знав, подивіться, в 18:45, ми це запросили. І дали в розпорядження, це стосовно те, що... Я вдячний колезі, котрий сказав на предмет підготовки, його неможливо ні технічно, ні психологічно, ні фахово підготувати, тому що він поступив сьогодні в 10 годин 17 хвилин 44 секунди, поступив в розпорядження комітету. Це в 11 часів. От про що йде мова.

Шановні колеги, і тому ми знаємо, що є процедура... З чого я починав це засідання, хтось вбачав, що я хочу десь зволинити, хочу затягнути розгляд. Зрозумійте, я погоджуюсь з тим, що каже колега: давайте сьогодні визначимося, в який час. Ми розуміємо необхідність цього розгляду, але зробіть відповідно до процедуральних норм. Ми не можемо тут називати процесуальні - це процедура, Регламент, нас зобов'язують до цього.

Чого ми цього не робимо? І чому ми йдемо на навмисну зміну, на навмисне порушення, називаємо якісь речі? В одному випадку ми по тим же підставам ми кажемо - на заміну і відкликаємо законопроект, а сьогодні ми кажемо, що - ні, ми його не відкликали, законопроект. Але тоді, вибачте, по ньому вже є наш висновок, нашого комітету. Він є, наш висновок, по-моєму, 18 грудня. Якщо це не відкличний законопроект, а законопроект ще 13 грудня, то скажіть, який предмет розгляду на сьогодні? Я не хочу брати на себе ні те, ні інше. Але я доводжу до вашого відома те, що ми маємо на сьогоднішній, що не на боці правдивої інформації, яку нам тут донесли, і на тому, що покладено в основу технічна неузгодженість чи якісь помилки. Це не відповідає дійсності, це не є технічна неузгодженість, можна придумати любую назву. Президент, він на це може не звернути увагу, але йде питання, що таке технічна неузгодженість, коли ми суб'єктів викидаємо з поля правовідносин, де прямо це сказано. Ви ж подивіться, це що? Це новий зміст норми Конституції. Ну як же ми можемо вести, що це технічна неузгодженість? І що тут такого крамольного, якщо ми скажемо? Подивіться,

от, читаєш, тут написано: "Відкликано. Внесено на заміну". Зрозуміло. Все.

_____. Це не ми. Це нам надано відповідні документи. Ми маємо їх прийняти зараз і проголосувати, деякі пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що приймати, які документи?

_____. ...технічні неузгодженості. Ми зараз голосуємо зараз пропозиції. Яка у вас пропозиція?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене пропозиція, що немає предмету розгляду на сьогоднішній день, з чого я і починав.

Будь ласка, Руслан.

_____. Дякую, колеги, за можливість виступити. Я вважаю, що ми повинні дотримуватись ще одного принципу – принципу економії часу. І це теж важливий принцип. Справа в тому, що немає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Де, а що це за принцип? *(Загальна дискусія)*

_____. Ну, вибачте.

По-друге, ви знаєте, технічні помилки, вони завжди були, вони є і вони завжди будуть. І я розглядаю це питання з точки зору навіть міжнародного права, Віденська конвенція 1969 року, стаття 79, яка спеціально присвячена виправленню технічних помилок в міжнародних договорах, які можуть бути дуже важливими, не менш важливими, ніж законодавство.

Мені здається, що ми просто ускладнюємо, занадто ускладнюємо дуже просте питання: як треба діяти, як треба вчинити, якщо ми маємо проблему з технічною помилкою? Все дуже просто. Ми тоді, якщо ми виявили щось, що вважаємо технічною помилкою або є сумніви, ми звертаємось до суб'єкта цієї

законодавчої ініціативи, з'ясовуємо його думку. І виходимо з презумпції того, що чи є це технічна помилка, чи ні.

Тобто треба просто звернутись до Представника Президента, з'ясувати це питання, проголосувати і йти далі.

Дякую.

СТЕФАНЧУК М.О. Дякую.

Я не те, що як Представник Президента... Президент вчора визвав...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Руслан просив слово.

СТЕФАНЧУК М.О. А, я перепрошую. Просто, якщо дозволите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А тоді вам надам, так. Я вибачаюсь.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. ....я дозволяю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, все-все. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Дякую.

Ще раз підкреслюю, я абсолютно підтримую ту позицію, яка висловлена Президентом України щодо уточнення своєї позиції і що визначення її як оцією помилкою, про яку він зазначив у своєму листі. Тому прохання також врахувати, що, крім того, що є принцип економії часу, є ще принцип процедурного пуризму, який використовується в Європейському суді, що процедура не може стояти над вирішенням питання по суті, і перейти до вирішення питання по суті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я б не настоював, тому що Конституція передбачає

визнання неконституційним.... процедури.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую.

Але я от хочу нагадати, що ми говоримо про зміни до Конституції, а не про ординарний закон, і говорити про неконституційність Конституції – це якось трошки дивно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую.

Я довго не буду дискутувати, бо в мене вже вчора була нагода виговоритись, ми кілька разів, в принципі, дискутували. І як автор ідеї, скажімо так, я взагалі вважаю, що в мене біда моя - те, що я читаю всі закони, і воно мене переслідує багато років. Але проблема... Давайте визнаємо, що це абсолютно неподобство, коли в такий спосіб готуються проекти змін до Конституції. Об'єктивно давайте, без прізвищ, без нічого. Це просто неправильно.

Те, що я вчора запропонував, я запропонував: давайте ми швиденько виправимо цю помилку шляхом тим, який вже був застосований Президентом, адже він, в принципі, на заміну вніс, значить, він щось там вже виправляв, значить, йому щось не подобалось. Бо так само можна було тоді теж на сайті сказати, що це технічна помилка і давайте ми ту редакцію це все... Мені кажуть: "Да, ні, це би затягнуло час, бо альтернативні і так далі". Вибачте, а коли первинний текст ми прийняли через 2 дні після внесення, нас же ж це не стримувало, правда? І на альтернативні ніхто не зважав. Я думаю, що це той випадок, коли би вже, дійсно, ніхто не зважав би на альтернативні, і ми вчора про це говорили. Це якраз, якщо зважувати порушення, то краще би було закрити очі на це. Але вже маємо те, що маємо.

Я вважаю, такий шлях, скажімо так, сумнівно дискусивний. Це моя

точка зору. Але він є, ми маємо об'єктивну реальність, хоча Президент називає це неузгодженістю чомусь технічною. Я гумантарій, я б назвав більше гумантарною, але тут питання до Президента. Я не вважаю, що це неузгодженість. Тобто це теж проблема, тобто ті, хто писали, вони теж... Ви весь час кажете про помилку, а Президент каже про неузгодженість – це важливо.

Я думаю, що найбільша проблема буде в Конституційному Суду, бо Конституційному Суду треба буде потім це все оцінити. Бо, я нагадаю, що треба буде всі матеріали, в тому числі ці всі подання туди надсилати, всі наші стенограми, всі тексти, всі висновки, всіх комітетів, нашого комітету всі висновки, і він має дати якусь оцінку. Ну, йому буде непросто. Але, оскільки я розумію, що все рівно рішення таке буде прийнято, то це вже питання до Конституційного Суду.

У мене так само і по другому питанню, я для себе не з'ясував обставини. Те, що ми говорили, те, що говорив Василь Іванович, з приводу ідентичного тексту законопроекту, які регулюють ті ж самі правовідносини. Ви правильно кажете, що він не був, він не розглядався і не був прийнятий, тому ми не можемо застосувати 158-у. Вибачте, але у нас є ще третя частина 148 статті Регламенту, яка каже, що нова Верховна Рада не може приймати в цілому законопроект, який попередньо був схвалений попередньою Верховною Радою. Далше: у такому випадку законопроект про внесення змін до Конституції вважається неприйнятим Верховною Радою і на нього застосовуються вимоги частини першої статті 158. Тобто неприйнятий у 158-й і неприйнятий тут мають бути ідентичні. Що в цьому випадку? У цьому випадку цей законопроект має бути внесений через рік після того, коли цей вважається таким, що не прийнятий. Я подивився, коли цей визнаний таким, що не прийнятий: він визнаний 28 серпня 19-го року, за день до початку каденції. Тобто з точки зору Конституційного Суду він має визначитися.

Ольга Володимирівна, я вас прошу! Ще раз, це моя позиція. Я маю

право її висловити? Я ж її висловлюю.

І я думаю, що Конституційний Суд, зважаючи, в тому числі на мій виступ на комітеті, має дати цьому оцінку, тому що це ж ви самі говорите про те, що вони ідентичні, ідентичні, ідентичні. Ви самі підтверджуєте таку логіку.

Зважаючи на ці обставини, скільки не дотримано, я особисто утримаюсь при голосуванні, тому що мені здається, що ми вибрали неправильний шлях, який передбачений Конституцією і Регламентом. А правильний шлях було б швиденько сьогодні, якщо вже у 18:30 внесли технічні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 18:45.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. ....неузгодженості, то можна було спокійно внести, сьогодні зранку зібратися, чи в обід, і вже на вечір ми могли його спокійно розглядати в сесійній залі. На жаль, не дослухались і самі, мені здається, що загнули ситуацію в глухий кут. Але це моя точка зору.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Павло Васильович, ви хотіли?

ПАВЛІШ П.В. Так, дякую.

Я просив би, тут уже всі багато виступили, висказали, і нагадати про одне, що ми сьогодні зібрались для розгляду дуже важливого питання. Тому, Василь Іванович, нагадую, що сьогодні ваше свято, але я вас як головуючого закликаю виконати свою функцію - і поставити на голосування дане питання.

Всі ми юристи, ми визначимося щодо цього питання. У нас є тексти, і нехай кожний приймає рішення якесь. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, я вибачаюсь.

КАЛАУР І.Р. Шановні колеги, я хочу все ж таки повернутися до вчорашнього дня і чому ми оголошували перерву. Пригадуєте, була домовленість про те, що будуть зроблені ті технічні поправки і ми сьогодні знову розглянемо це питання? Така була домовленість.

_____. *(Не чути)*

КАЛАУР І.Р. Була домовленість, тому що Олександр Геннадійович сказав: внесіть...

_____. *(Не чути)*

КАЛАУР І.Р. Ні, ні, ні, він сказав: зробіть все технічно правильно - і ми сьогодні розглянемо це питання.

Що отримується сьогодні? Вчора це були технічні поправки, сьогодні – це вже не технічні поправки. То питається: для чого ми вчора домовлялися про те, що ми сьогодні переносимо засідання?

(Загальна дискусія)

_____. Ну, а як не було домовленості, що... Значить, домовленості не було про те, щоби перенести на сьогодні засідання? У зв'язку із чим?

_____. Іване Романович, якщо я не помиляюсь, я вчора, виступаючи з цього питання, казав про те, що в нас немає предмету розгляду. У нас взагалі вчора не було законопроекту, який би ми могли розглядати з урахуванням того, що виявили, що поданий і підписаний Президентом законопроект, насправді не відповідає його волі. То про те і йшлося, що,

допоки в нас не буде тексту з підписом Президента, ми не можемо з вами продовжувати це засідання.

Зараз ми маємо лист Президента, ми маємо новий текст, ну, новий, тому що він відрізняється від попереднього, відповідно в нас є, про що говорити. Але кожен з тих, хто виступає і закликає не голосувати сьогодні за рекомендацію внесення до порядку денного, він наголошує на тому, що ми не проти всі по суті цього законопроекту, ми проти того, аби він приймався у спосіб, який не передбачений Регламентом, що критична існує маса помилок, критична маса порушень, яка буде впливати на його законність, коли питання буде розглядатися Конституційним Судом України.

Вчора Комітет з питань місцевого самоврядування розглядав питання щодо цього законопроекту. Вони ухвалили рішення про його підтримку. Вони підтримали редакцію, яка відповідно сьогодні вже змінилася.

_____. *(Не чути)*

_____. Тобто ви розумієте, у нас така маса критичних порушень і помилок, яка, в принципі, ну, ми всі розуміємо, що Конституційний Суд, скоріше за все, буде розглядати це питання і, скоріше за все, він врахує те, що оця неузгодженість текстів, оці от питання, підписано – не підписано; один комітет проголосував за одну редакцію, інший проголосував за другу. В нас уже третій текст є відповідно на сайті Верховної Ради.

Ми закликаємо вас просто ще раз повернутися до розгляду цього питання у нормальному, передбаченому Регламентом, режимі. Тобто давайте відкличемо те, що є, давайте внесемо, якщо в нас Президент так хоче цей законопроект розглянути за дуже швидкою процедурою, нехай він буде внесений з новим реєстраційним номером, з додержанням всіх процедур, з узгодженістю всіх текстів. Ми його швиденько дійсно розглянемо і, дай Боже, проведемо через Верховну Раду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

_____. Ще раз, шановні колеги, ми вже вчора обговорювали майже те саме, що обговорюємо зараз, але тут чимало вже було пропозицій від моїх колег поставити на голосування, тому що, по-перше, буде визначатися зал. Тобто ми зараз виконуємо таку місію – просто надаємо старт цієї процедури. Але зал буде визначатися, після залу буде визначатися Конституційний Суд. Давайте почнемо цю процедуру, тому що затягувати її вже неможливо. Ми вже, я перепошую, по другому, по третьому колу обговорюємо, тому ще раз прохання поставити на голосування питання, тому що час спливає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Ми говорили так першу частину обговорення - по суті змін. Я прошу представника Президента чи в Конституційному Суді, чи в Верховній Раді чітко сказати, в чому полягають технічні, як тут написано, незгодженості, які виправлені. Прошу чітко оголосити.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Оголошую. Оголошую ще раз.

МАКАРОВ О.А. Чітко, от прямо в статті такій-то читати так... Ні, ні, ні, ніхто не оголошував. Розкажіть мені. Чітко проголосіть.

(Загальна дискусія)

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Оголошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Ну, не знято ж питання!

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Я оголошую. Попросив народний депутат оголосити, я оголошую.

В порівняльній таблиці в статті, на сторінці 1, в статті 92 пункт 12 "Організація, діяльність органів виконавчої влади, статус префекта, основи державної служби, організація державної статистики і інформатики" - це те, що визначається виключно законом. В тексті закону було зайве слово "правовий статус". З тексту закону Президентом України вчора це слово зайве виключено. Це перша технічна неузгодженість.

Друга технічна неузгодженість – це стаття 143, я перепрошую, стаття 140 Конституції України. 141-а, да, стаття 141 Конституції України, частина яка це получается? Шоста: "Строк повноважень голови окружної обласної ради становить 1 рік. Обрання голови окружної обласної ради відбувається на ротаційній основі". Це те, що дуже непокоїло Асоціацію органів місцевого самоврядування, вони були проти того, щоб обирався на ротаційній основі з терміном на 1 рік, і Президент прийняв рішення виключити це положення з тексту проекту.

Але виконавці, які виконували волю Президента, вони з тексту порівняльної таблиці це прибравли, так само, як і термін "правовий", а в тексті основного закону і правовий статус, і це залишилось. Це людський чинник. Вибачте, дійсно, від людського чинника тут нікуди не дінешся. Президент виразив, як сказав Руслан Олексійович, свою волю, він сказав, що читати отакий текст, оцей текст є ідентичним. На сьогоднішній день у нас є два ідентичних тексти. Жодних проблем з точки зору оцінки Конституційним Судом України і процедури на даний момент я не бачу.

МАКАРОВ О.А. Я вибачаюсь. Федір Володимирович, ще два слова, якщо можна.

Розумієте, коли комусь не подобається законопроект, який він подав, то він діє згідно Регламенту: він відкликає цей законопроект і подає новий. Я

вам скажу, що мені оцей абзац подобається. Оцей абзац, що "строк повноважень голови окружної обласної ради становить 1 рік. Обрання голови окружної обласної ради відбувається на основі ротації" мені подобається. Я, коли був депутатом Київради, я за це виступав.

Тому зараз ця стаття суттєва, тобто просто змінилась позиція Президента. Коли вона змінилась, то потрібно подавати новий законопроект, треба виправляти помилки відповідно до того...

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Позиція Президента змінилась, але вона була... Якби у нас зараз було дві ідентичних помилки і в проекті, і в порівняльній таблиці, і в тексті закону, я з вами погодився би. А так, у нас є документ, на який Президент сказав, що правильний текст - в проекті порівняльної таблиці, і тому привів у відповідність закон до порівняльної таблиці. Все, ніяких... Це технічна, це очевидна для всіх технічна помилка.

_____ . Пропозиція яка у вас?

МАКАРОВ О.А. Ще раз тоді давайте, щоб всі розуміли, про що мова. Був текст номер 2, назвемо його так, який поданий на заміну 27 грудня. Він був на сайті до сьогоднішнього дня. Потім він пропав. Він не може пропадати. Текст, який був там, він повинен залишитися.

Лист, яким Президент сьогодні подав уточнений текст, на сайті відсутній. І є текст номер 3 так званий. Тобто відсутній текст номер 2 і відсутній лист, яким текст номер 2 змінився на текст номер 3. Це називається іншими словами, ніж просто зміна тексту, виправлення неузгодженостей. Це називається просто, що з сайту, який два тижні жив офіційний документ, він став інший. Такого не може бути.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. А як робити, якщо знайдена технічна помилка?

МАКАРОВ О.А. Я вам скажу що треба зробити. Треба або відкликати, не подобається вам, подали оцей третій лист, другий законопроект, який поданий 27 грудня, не можна. Його витирати, він вже є історією, він вже частиною цього законопроекту. Він повинен залишитися назавжди там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про це ви вели мову вже.

МАКАРОВ О.А. Текст, який ви зараз подали, оцей лист Президента, повинен з'явитися на сайті і повинна з'явитися третя версія, і цю третю версію ми повинні оцінювати зараз. Просто підлаштовувати не можна, це вже серйозне порушення діловодства, розумієте? Я закликаю не робити це порушення, воно ж повернеться до нас!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, почули, Олег Анатолійович. Я думаю, що ви вже відповіли на запитання.

Шановні колеги, немає...

СОБОЛЄВ С.В. В мене інформація, можна зачитати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Будь ласка. .

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, тут 10 раз посилалися на рішення Асоціації мерів міст і все інше. В мене отриманий лист мною від 10 січня 2020 року. На жаль, текст, який був внесений, і останній текст не відповідає Конституції України, і тому Асоціація міст України просить... Асоціація міст... Ви ж посилалися на них, як вони... підтримують, прямий запис: "закликає сприяти відхиленню цього законопроекту, це дозволить провести належне обговорення таких змін, знаходження порозуміння". Тобто, наскільки я розумію, ніякого порозуміння між тими, заради кого це

приймається, не існує. Лист підписаний 10 числа.

Тому я думаю, що нам треба знати позицію всіх свідомо і не прикриватися тим, що відбулися якісь зустрічі. От офіційний документ Асоціації міст України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все?

СОБОЛЄВ С.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я вважаю, що ми достатньо тут дискусію провели, на належному рівні. І я думаю, що нам потрібно вже закругляться. І я хотів би врахувати ту обставину, що тут уже звучало – ідентичний текст, ну, аналогічний, давайте назвемо. Ми тут його топтали і руками, і ногами в грудні місяці, обговорювали. Пам'ятаєте, да? І давали висновок. Пам'ятаєте. Я думаю, що нема підстав рецидивувати на цей напрямок і знову там щодо... обговорювати. Тому я хочу, з вашого дозволу, якщо ви не будете заперечувати, поставити ті запитання, які надійшли на предмет голосування, колеги, по черзі їх надходження. Не буде таких заперечень, колеги?

Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Я посилаюся на відповідну статтю Регламенту 44-у, якщо не помиляюся, я попросив би перед голосуванням поставити, щоб це питання було проголосовано в поіменному режимі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В поіменному режимі.

СОБОЛЄВ С.В. В поіменному режимі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В поіменному режимі.

Шановні колеги, це право. Ви чули, яка пропозиція поступила від нашого колеги. Ставиться на голосування питання щодо прийняття рішення щодо голосування по цих запитаннях в поіменному режимі.

Хто – за, прошу проголосувати. Хто – за, прошу голосувати.

_____. 7.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Хто – утримався?

_____. 1.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1 – проти. Да? Скільки присутніх там у нас?

_____. 20.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 20?

_____. Скільки утримались?

_____. 12.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, ну, рішення прийнято. Не підтримана ініціатива, але вона була... Ініціатива підтримана. *(Загальна дискусія)*

Ні, не це питання ... *(Загальна дискусія)*

І друге. Шановні колеги, я думаю, якщо ви не будете заперечувати, щоб було озвучено конкретно, що буде закладено в висновку комітету.

Будь ласка, ваше озвучене і ваше озвучене.

СОВГИРЯ О.В. Весь висновок я читати не буду, всі читати вміють, він усім розданий. Резолютивна частина висновку: "Рекомендувати

Верховній Раді поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до Конституції (щодо децентралізації влади), (реєстраційний номер 2598) від 27 грудня 2019 року з урахуванням листа Президента від 13 січня 2020 року за вихідним номером 01-01/24 включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання та направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо його відповідності вимогам статей 157, 158 Конституції. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради від комітету визначити заступника голови комітету Совгирю О.В."

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це перше, яке буде по черговості голосуватися.

І друге питання, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. У зв'язку з тим, що неналежним чином оформлено законопроект, я прошу цей законопроект зняти з розгляду і звернутися до автора законодавчої ініціативи повторно внести на заміну раніше поданого, відкликавши цей законопроект, новий законопроект, який і буде предметом нашого розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, все зрозуміло? Питання? По мірі надходження.

(Загальна дискусія)

МАКАРОВ О.А. Колеги, дивіться, ми коли голосуємо по суті законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це в порядку голосування.

МАКАРОВ О.А. ... то у нас немає можливості проголосувати вже потім, після прийняття, там про відкладення, про якісь там інші процедурні

питання. Бо люди, можливо, хотіли би проголосувати, щоб відкласти чи не голосувати зараз, але такої можливості немає.

СОВГИРЯ О.В. Зараз побачимо по результатах голосування.

МАКАРОВ О.А. Правильно. Тому це фінальне голосування повинно ставитися після того, як визначимося, чи проходить питання... чи не пройшло питання...

_____. Олег Анатолійович, це ваша позиція, ми розуміємо...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. І тому я ставлю на голосування поіменно, з фіксацією, я ставлю на голосування запропоновану першу пропозицію, яка надійшла від пані Ольги. Ставиться на голосування питання стосовно рекомендації, викладеної на розгляд цього законопроекту в залі пленарного засідання Верховної Ради України відповідно до поставленого питання.

Хто за це питання, прошу проголосувати. Хто за такий висновок, за зміст? Будь ласка.

_____. Будь ласка, оголосіть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сейчас скажуть.

МАКАРОВ О.А. Поіменно тоді. Називає секретар, да?

Валерій Божик, Совгиря Ольга, Андрій Костін, Іван Калаур, Богдан Торохтій, Павло Павліш, Сергій Демченко, Роман Бабій, Ігор Фріс, Володимир Ватрас, Максим Дирдін, Михайло Новіков, Олександр Мережко. Всього 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 13 осіб.

Шановні колеги, чи є потреба ставити питання... *(Шум у залі)*

Поставимо, все. Я ж спитав, чи ми будемо даліше, будемо чи ні, виходячи з того, що є 13. Ваше право.

Хто проти прийняття такого рішення щодо надання висновку?

МАКАРОВ О.А. Князевич, Соболев, Макаров, Німченко, Пузанов, Вельможний, Бакунець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто - утримався?

Ставиться друге питання. Яке? *(Загальна дискусія)*

Бачте, я ж вас запив, ви...

_____. Василь Іванович, колеги, я, поки ми ще не закрили наше засідання, хотів би звернутися до вас з проханням повернутися до нашого питання, яке ми вчора розглядали, по 2314, там технічно чисто момент виник у нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 266?

_____. 2314. Ми вчора розглядали правку, яка стосувалася зменшення суми по малозначним справам з 500 мінімумів до 250. І ми вчора прийняли рішення, щоб повернутися до суми. Прийняли рішення по малозначним – 250 мінімальних заробітних плат. Мінімумів да, для працевдатних осіб. Але у нас такої правки не було, хоча ми таке рішення прийняли, і тому нам потрібно дане рішення прийняти як комітетську правку номер 123.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По ініціативі комітету.

_____. По ініціативі комітету, да. Я її зараз зачитаю, як вона буде звучати. Це внесення змін до статті 389 Цивільного процесуального кодексу України Буде звучати так: "Судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищують 250 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, якщо...", - а далі йде по тексту закону самого.

Тому моє прохання... І далі у нас нумерація зміниться, це в нас була правка 123, далі у нас буде правка комітетська...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте подякуємо, не кожен день на комітеті буває Перший заступник Голови.

_____. Дякуємо. Так.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую. Я перепрошую, що я забрав ваш час.

_____. Вам сподобалося у нас?

СТЕФАНЧУК Р.О. Ви знаєте, самий такий от... я ж в душі юрист. От мені цікаво у вас. Я думаю, буду до вас частіше ходити.

_____. Це була правка 123, в нас буде. Далі буде 171-а, 179-а, 191-а, 205-а і 273-я. Секретаріат потім виправить послідовність. Тому я прошу підтримати такі технічні зміни і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, це уніфіковано на всі кодекси?

_____. Це Цивільно-процесуальний, в інших кодексах такої норми немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає цього?

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто там три кодекси ми розглядали. Все.

Колеги, хто за те, щоб підтримати, прошу проголосувати. Так вийшло.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ще питання, шановні колеги. Я думаю, що нормально, оперативно працюємо.

_____. Колеги, повертаючись до пункту "Різне", в нас є законопроект реєстраційний номер 2015, який ми вже відправили до зали Верховної Ради, але доповідачем була визначна пані Венедіктова. Це законопроект про безоплатну правову допомогу, який був внесений народними депутатами Цимбалюком та іншими. Наша рекомендація була - повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Є пропозиція доповідачем призначити голову підкомітету відповідного Володимира Ватраса. Прошу за це проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за? Будь ласка. Одноставно.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я просто хотів сказати, що є законопроект, який в Комітеті з питань реінтеграції Донбасу, і всіх решта, який стосується внесення змін у фактично всі наші закони, в тому числі Закон про безоплатну правову допомогу, він зараз готується до другого читання. Ці наші правки, які ми подавали, вони відхилили, але там він просто по-новій все переписує. Тобто все, що ми напрацьовували, всі наші концепції, зараз руйнуються.

Більше того, податковий комітет, пам'ятаєте, я вам говорив, він в судовий збір глибоко вліз. Я подав правки, тоді ми узгодили, я подав ці правки. Так само відхилися, і зараз вони теж руйнують всю систему судового збору.

Я би дуже просив якимось прореагувати, тому що це, ну, шлях в нікуди. Вони просто... ми все робимо, а вони все, що ми робимо, потім перекреслюють своїм рішенням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за оперативність. Я бажаю успіхів! Із святами! Що б не було, а слов'яни ці свята відмічають. Спасибі! *(Оплески)*